

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नांदेड जिल्हा

२००२-२००३

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी

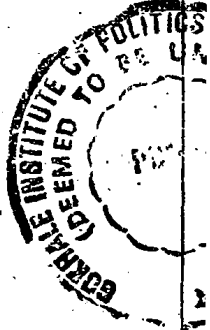
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : नांदेड

2002-2003

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नांदेड

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002-2003

जिल्हा नांदेड

अनुक्रमाणिका

क्र.सं.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	भाग - I	
	अ) दृष्टीनेपात जिल्हा	1 to 4
	ब) जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 to 10
	भाग II	
	जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा (विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते)	
	1 क्षेत्रफल व लोकसंख्या	
1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व 2001 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या	1 to 2
1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक (2001 चे आकडे पूर्ण अकात)	3 to 6
1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालुकावार वर्गीकरण	8
1.5	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे कामकरणारे व काम न करणारे यांची संख्या	9 to 10
1.5 B	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणाऱ्या व्यक्तीची उद्योग गट निहाय क्षेत्र निहाय विभागणी	11
1.6 A	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.6 B	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी	12
1.8	भिंती /छपरे या साठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण (1991जनगणना)	12
1.9	आकार व मालकी स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण (1991जनगणना)	13
1.10	जनगणना घरे आणि ह्यांचा वापर 1991 ची जनगणना	14
1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई उत्पन्न जिल्हा उत्पन्न चालू किमतीनुसार	15
1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई जिल्हा,उत्पन्न स्थीर (1993-94) किमतीनुसार	16
	(2) हवामान	
2.1	नियडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2002	17 to 18
	(3) शेती	
3.1	तहसिलनिहाय जमीनीचा वापर 1998-99	19
3.2	तहसिलनिहाय निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र 1998-99	20 to 21
3.3	जिल्हयातील मुख्य पीकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन 2002-2003	22
3.4	विविध साधनांनी आलिताखालील क्षेत्र 1998-99	23
3.5	निरनिराळ्या पीकाखालील ओलीतांचे क्षेत्र 1998-99	24 to 25
3.6 A	तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरींची संख्या 98-99	25
3.6 B	तालुकावार कुपनलिका चालू असलेले हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या 2002-2003	26
3.7	विहीरी खेरीज लघुपाटबंधारेची कामे 2002-2003	27
3.8	जिल्हयातील मोठे व मध्यमपाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारेक्षेत्र व मिळणारेफायदे जून 2003 अखेर	28 to 30
3.9	विहीत धारण जमीनीच्या संख्या व ह्याचे क्षेत्रफळ आलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि आलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीतधारण जमीनीची संख्या	31 to 32
3.10	कृषिविषयक अवजारे : कृषिगणना 1997	32
3.11	दुष्काळ टंचाई व टंचाई सदृष परिस्थितीची माहिती 2001-2002	33
	(4) पशुसंवर्धन यत्ने व मत्स्यव्यवसाय	
4.1	तहसिलवार पशुधन 1997 पशुगणनेप्रमाण	34 to 36
4.2	जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या 2002-2003	37
4.3	संगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युची संख्या 2002-2003	38
4.4 A	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 2002-2003	38
4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तलकेलेले पशुंची संख्या 2002-2003	39
4.5	जिल्हयातील वनक्षेत्र 2002-2003	39
4.6	जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने 2002-2003	40
4.7	जिल्हयातील भुजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष 2002-2003	40
	(5) उद्योग व खनिजे	
5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष 2002	41
5.2	चालू कारखान्याचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण वर्ष 2002	42 to 43
5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण वर्ष 2002	44 to 45

1	2	3
5.5	रोजगार विनीमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2002-2003	47
5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2002-2003	48
5.7	कर्मचारी गणना कर्मचा-याची संख्या वर्ष 2002	48
5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार 31 मार्च 2003 ला संपणा-या वर्षाकरिता	49
5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व क्षयांची लोकसंख्या 31 मार्च 2003 अखेर	50
5.10	विजेचा वापर 2002-2003 या वर्षाकरिता	50
	आर्थिक गणना 1998 प्रमाणे	
5.11	कृषि व बिगर कृषि उद्योग	51
5.12	प्रमुख उद्योगानुसार उद्योगाची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	52
5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या	52
5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या	53
5.15	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकत्र)	53
5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	54
5.17A	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	54
5.17 B	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	55
5.18 A	घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	55
5.18 B	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योगगटातील आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	56
5.19 A	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील एकूण स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	56
5.19 B	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	57
5.20 A	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	57
5.20. B	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	58
	(6) सहकार	
6.1	जिल्हयातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31-3-2003 अखेर	59
6.2	जिल्हयातील सर्वप्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती 31-3-2003 अखेर	59
6.3	जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31-3-2003 अखेर	60
6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31-3-2003 अखेर	60
6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	61 to 62
6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	62 to 63
6.7	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	64 to 65
6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज 31-3-2003 अखेर	65
6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेले पीक कर्ज 31-3-2003 अखेर	66
6.10	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज 31-3-2003 अखेर	66
6.11	जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	67 -
6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	67 to 68
6.13	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	68
6.14	उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल 31-3-2003 अखेर	69
6.15	जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2003 अखेर	70 to 71
6.16	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि क्षयांनी दिलेली कर्ज 31-3-2003 अखेर	72
	(7) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेले वैद्यकीय सुविधांची माहिती 2002-2003	73
7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या 2002	74
7.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या 2002	75
7.4	माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 2002-2003	76
7.5	जिल्हयातील कुटूंब नियोजन केंद्राची संख्या 2002-2003	76
	(8) शिक्षण	
8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालूकावार साक्षरता	77
8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची विद्यार्थ्यांची संख्या 2001-2002	78
8.3	पुर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2001-2002	78 to 79
8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती 2000-2001	80

1	2	3
8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठमहाविद्यालये) तांत्रिक शाळा (8वी ते 12वी) 2002-03	82
8.8	जिल्हयातील प्रांठ शिक्षण केंद्रे	82
8.9	जिल्हयातील शिक्षकाकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000	83
8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, क्रिडांगणे, क्रिडा संस्था आणि शिष्यवृत्तीधारक इ.माहिती (9) परिवहन, दुरुपगम, गण व वाहतूक	83
9.1 A	रेल्वेभागाची लांबी 31-3-2003 अखेर	84
9.1 B	रेल्वेस्थानकाची तालुकावार यादी 31-3-2003	84
9.2	प्रकार व पृष्ठभागानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च 2003 अखेर	85
9.3	वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या 31-3-2003	86
9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी 2002-2003	86
9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना 2003	87 to 89
9.6	पोस्ट, तार खाते दूरवध्वनी सेवा व दूरदर्शन संच यांची आकडेवारी 31-3-2003 (10) स्थानिक संस्था	90
10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003.	90
10.2	ग्रामपंचायत उत्पन्न व खर्च 2002-2003	91
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च 2002-2003	92
10.4	महानगरपालिका, कटकमंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003 (11) वार्षिक योजना	93
11.1	विविध विकास शीर्षकांखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च 2002-2003	94 to 95
11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधे 2002-2003	96 to 100
11.3	रोजगार हमी योजनेबाबतची माहिती 2002-2003	101
11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार खर्च 2002-2003	101
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना 2002-2003	102
11.6	अधिक-उत्पादन देणा-या पीकाच्या जाती व त्याखालील क्षेत्रफळ 2002-2003	103
11.7	तालुकावार रासायनिक खतांचे वाटप 2002-2003	104
11.8	साखर कारखान्याच्या आकडेवारी 2002-2003	104
11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या 2002-2003	105
11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती वशीविषारा तक्ता 2002-2003	105
11.11	जिल्हयातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतुद व खर्च 2002-03	106
11.12	वीस कलमी कार्यक्रम 2002-2003	106
11.13	विशेष घटक योजना 2002-2003	107
11.14 A	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ) 2002-2003	107
11.14 B	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ) 2002-2003	108
11.14 C	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधान परिषद मतदार संघ) 2002-2003	108
11.14 D	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्य सभा मतदार संघ) 2002-2003 (12) किमती व निर्देशांक	108
12.1	जिल्हयातील निवडक शीर्षमालाच्या सरासरी घाऊक किमती 2002-2003	109
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तुच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती 2002	110 to 113
12.3	कामगारांचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक 2002-2003 (13) पोलीस, गुन्हे आणि कारगृहे	114
13.1	जिल्हयातील पोलीस अधिकारी कर्मचा-याची एकूण संख्या 2002-2003	114
13.2	गुन्ह्या संबंधी आकडेवारी 2002-2003	115
13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार 2002-2003	115
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण 2002-2003	116
13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली काम/ प्रकरणे 2002-2003 (14) बँका, संयुक्त भाडवली संस्था व विमा पत्रे	116
14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालये वर्गीकृत बँकांची संख्या त्याच्या ठेवी व क्रर्ज 2002-2003	117
14.2	जिल्हयातील 31/3/2002 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भाडवली संस्था	118
14.3	उत्तरविलेल्या विमापत्राची संख्या व विम्याची रक्कम 2002-2003 (15) संकीर्ण	118
15.1	जिल्हयातील चित्रपट गृहाविषयीची आकडेवारी 2002-2003	118
15.2	जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या 2002-2003	119
15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल 2002-2003	119
15.4	मुद्रणालय आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके 31/3/2003.	120
15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदुळ गहु व साखर 2002-2003	121
15.6	जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व विधानसभा निवडणुकी संबंधी आकडेवारी	121 to 122
15.7	जिल्हयातील 31/3/2003 ची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहाची तालुका निहाय यादी	123 to 124

भाग - 1

आर्थिक समालोचन

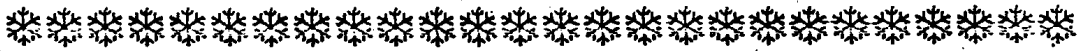

दृष्टोक्षेपात जिल्हा

आणि

जिल्हा सामाजिक व

आर्थिक समालोचन

(1)
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002-2003
दृष्टिकोणाने जिल्हा

क्र. सं.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
	2	3	4	5
	प्राकृतिक रचना			
	अ. भौगोलिक रचना			
1.	उत्तर अक्षांश	अंश	18.15 ते 19.55	16.4 ते 22.1
2.	पूर्व रेखांश	अंश	77.7 ते 78.15	72.6 ते 80.9
	ब. हवामान			
	तापमान (2000-2001)			
1.	किमान	डिग्री सेल्सिअस	13.9 (2000)	5.6 (2001-02)
2.	कमाल	डिग्री सेल्सिअस	41.6 (2000)	45.9 (2001-02)
3.	पर्जन्य	मि.मी.	851 (2001)	1628.00 (1998)
	क. प्रशासकीय विभाग (2002-2003)			
1.	तहसिल	संख्या	16	353
2.	पंचायत समिती	संख्या	16	347
3.	टचाइग्रस्त तालुके	संख्या	NA	N.A.
4.	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8 (99-2000)	N.A.
5.	शहरे	संख्या	13	378
6.	गावे (एकूण 2001 (प्रमाणे))	संख्या	1612	43722
1.	निर्जन	संख्या	75	NA
2.	वस्ती असलेली	संख्या	1612*	43722*
7.)	क्षेत्रफळ	चौकिमी	10502	307583
दान	प्रशासकीय संस्था (2002-2003)			
1.	पंचायत समिती	संख्या	16	347
2.	महानगर पालिका	संख्या	1	19
3.	नगरपालिका	संख्या	11	224
4.	कटक मंडळे	संख्या	0	7
5.	ग्रामपंचायत	संख्या	1311	27805
6.	पोलीस ठाणे	संख्या	35	926 (Dec 01)
7.	पोलीस ऑट पोस्ट	संख्या	21	1769 (Dec 01)
	लोकसंख्या 2001			
1.	ग्रामीण लोकसंख्या	हजारात	2179	55732
2.	नागरी लोकसंख्या	हजारात	689	41020
3.	एकूण लोकसंख्या	हजारात	2868	96752
4.	अनुसूचित जाती लोकसंख्या 1991	हजारात	423	8758
5.	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	18.15	11.09
6.	अनुसूचित जमात लोकसंख्या 1991	हजारात	276	7318
7.	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	11.84	9.27
8.	पुरुष (2001)	हजारात	1476	50334
9.	स्त्रिया (2001)	हजारात	1392	46418
10.	स्त्री पुरुष प्रमाण (2001)	1000 पुरुषांमार्गे स्त्रियांचे प्रमाण	943	922
11.	घनता	दर चौकिमी	222 (1991)	314
12.	साक्षरता प्रमाण 2001	क्षेत्रातील लोकसंख्या		
1.	एकूण	टक्केवारी	68.52	77.3
2.	पुरुष	टक्केवारी	81.14	86.3
3.	स्त्री	टक्केवारी	55.12	67.5
4.	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या	NA	---

* वस्ती असलेली गावे धरून

क्र.सं.	विवरण (स्थान)	एकक	(स्थान) (1998-99)	(अस्थान)
1.	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	1033	30758
2.	जगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	92 8.95	5214 16.95
3.	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
अ.	बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	25	1380
ब.	पडीझ आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	32	1720
क.	एकूण अ + ब	हजार हेक्टर	57	3100
4.	पडील जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
1.	कार्यम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	38	1249
2.	झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	8	247
3.	लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	32	915
5.	पडील जमीन			
1.	चालू पड	हजार हेक्टर	52	1255
2.	इतर पड	हजार हेक्टर	42	1200
6.	पीका खालील क्षेत्र			
1.	पीकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	711	17579
2.	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	118	4808
3.	एकूण पीकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	829	22387
7.	ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर		
1.	निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	67	2971
2.	एकूण ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	90	3668
8.	महत्वाचे पीकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्य)	हजार हेक्टर	450	12779
9.	वहीत धारण जमीन अंतीम (90-91)	हजार हेक्टर		
1.	दोन हेक्टर पेक्षाकमी	हजारात	173	7442
2.	दोन ते वहा हेक्टर	हजारात	644	3095
3.	वहा हेक्टर पेक्षा जास्त ह	हजारात	7	116
10.	जमीन महसूल वसूली (2002-2003)	लाख रुपये	8	NA
11.	जिल्हा परिषदेचा उपकर	हजार रुपये	9196	2368
12.	पंचायत समिती उपकर	हजार रुपये	1825	
अ.	पर्यावरण (पर्यावरण 1997)			
1.	एकूण पर्यावरण	हजारात	1486	39638
2.	गाई व बैल	हजारात	751	18071
3.	म्हशी व रेडे	हजारात	259	6073
4.	मंडया	हजारात	50	-
5.	शंळया	हजारात	356	14802
6.	कोबडया व बपके	हजारात	521	35392
अ.	सहकार (2002-2003)			
1.	सहकारी संस्था	संख्या	3521	173402
2.	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	956	20839
3.	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थांची सभासद संख्या	हजारात	377	11436
4.	सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	545	25574
5.	प्राथमिक कृषिपतसंस्थांनी दिलेले कर्ज जलसिंचन (जन 03)च्या अखेरपर्यंत	रुपये कोटी	86	4076
अ.	पुण झालेले पाटवधारप्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
1.	माठ प्रकल्प	संख्या	4	32
2.	माध्यम प्रकल्प	संख्या	10	178
1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	185	NA	
3.	लघुपाटवधार प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	11	

जून 2003

	2	3	4	5
उद्योग (2001 अखेर)				(2002)
1. नोनपीकृत कारखाने	संख्या		341	34170
2. नोंदणीकृत चालू कारखाने (उत्पादन चालू कारखाने)	संख्या		240	28707
3. सहकारी साखर कारखाने (2002-03 अस्थाई)			7	201
4. सहकारी साखर कारखान्याती उत्पादन 2002-03	हजार मे. टन		178	6218
5. सुत गिरण्याची 2002-03	संख्या		4	230
वीज दिनांक 31/3/2003 अखेर				
1. वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या		1593	39413
2. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या		1580	-NA-
3. विद्युत पुरवठा केलेले पंप संघ मार्च 2003अखेर	संख्या हजारात		1182 (31-3-03)	2417
4. बसविण्यांत आलेले गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या		-NA-	-NA-
सार्वजनिक आरोग्य 2002-2003				
1. रुग्णालय	संख्या		16	964
2. दवाखाने	संख्या		25	2081
3. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या		63	1806
4. प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या		11	174
प्रथमिक शिक्षण (2001-02)				
1. एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या		2709	67062 (2002-03)
2. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात		463	11837 (2002-03)
3. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात		10	315 (2002-03)
4. प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथ. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या		44	38 (2002-03)
माध्यमिक शिक्षण उच्च माध्यमिकसह				
1. एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या		423 (2001-02)	16119 (2002-03)
2. शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात		249 (2001-02)	9864 (2002-03)
3. शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात		7 (2001-02)	267 (2002-03)
4. प्रत्येक शिक्षकामागे माध्य. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या		37 (2001-02)	37 (2002-03)
उच्च शिक्षण (2001-02)				
1. संस्था	संख्या		22	1786 (2002-03)
2. एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात		26	1035 (2002-03)
बौद्ध शिक्षण 2002-2003				
1. प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या		निरंक	-NA-
2. प्रौढाची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारात		निरंक	5410
तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण 2002-03				
1. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या		13	612
2. शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या		9	347
3. अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या		4	265
4. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या		1646	93169
5. पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या		NA	146
6. त्याची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या		NA	45232
7. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्याची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या		NA	170
8. व्यवसाय शिक्षण संस्था माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट व त्याची प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात		18 1080	-NA- -NA-

	2	3	4	5
एकूण	एकूण रेल्वेमार्ग लांबी	कि.मी	208	5450
	2. रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
अ.	बारमाही	संख्या	851(99-00)	37585 (31/3/02)
ब.	हंगामी	संख्या	NA	1927
3.	एकूण रस्त्याची लांबी (पृष्ठाकीत) (नगरपरिषद रस्ते वगळून) 31 मार्च 2003	किमी	97977	224940
4.	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किमी	0	3710
5.	राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी	1058	33705
6.	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	2525	48192
7.	इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	1258	44183
8.	ग्रामीण रस्त्याची लांबी	किमी	3816	95150
एकूण	एकूण वार्षिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम		97-98 SURVEY	97-98
1.	वार्षिक रेषेखालील कुटुंबे	संख्या लाखात	TEMP2.60	38.19
2.	लाभार्थी			
	जुने लाभार्थी			
	नवीन लाभार्थी			
एकूण	स्वयंजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना			
2.	स्वयंरोजगारांची संख्या 2002-2003	संख्या	N.A.	55772
सल्ला	रोजगार निर्मिती (2002-2003)			
अ.	रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस लाख	38.52	1545.05
ब.	जवाहर रोजगार कार्यक्रम	मनुष्य दिवस लाख	25.20	530.68
अठरा	आदीवासी कल्याणकारी योजना(02-03)			
	आदीवासी आश्रम शाळा	संख्या	15	929
	विद्यार्थी	संख्या	5961	312907
एको	मागासवर्गासाठी कल्याणकारी योजना			
पन्ना	(2002-2003)			
	1. मागासवर्गासाठी वसतीगृहे	संख्या	6	243
	2. वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	510	19028
वीस	जिल्हा नियोजन 2002-2003			
	1. वार्षिक बाजनातील मंजूर तरतूद	रु.कोटी	13.75	3086.38
	2. अनुषंग भरून काढणेसाठी तरतूद	रु.कोटी	2.54	422.97
	नागरी पुरुषटा 2002-2003			
	1. रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1927	49921
	2. पुरविलेला एकूण साठा (डिसें 2003)			Jan 2003
	सांडू	हजार टन	357	863
	तांदुळ	हजार टन	239	501
	शासकीय गोदामे (30-6-2003)	संख्या	48	994
	1. भातविण्याची क्षमता (30-6-2003)	हजार टन	19	584

1. N.A. = उपलब्ध नाही

2. अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.